

ZAPISNIK
sa 35. sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 7. aprila 2023. godine

Sjednica je počela u 13 sati i 50 minuta.

Sjednicom je predsjedavala Tamara Vujović, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Slaven Radunović, Jelena Božović, Nataša Jevrić, Bogdan Božović i Suada Zoronjić.

Sjednici nijesu prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, dr Predrag Sekulić, Jovanka Laličić, Mihailo Anđušić, Nikola Rakočević i Kenana Strujić Harbić.

U skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine, umjesto odsutnog člana Odbora, poslanika dr Dejana Đurovića, sjednici je prisustvovao poslanik Dragan Bojović.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine, prisustvovali mr Aleksandar Damjanović, ministar finansija i Biljana Peranović, generalna direktorica Direktorata za poreski i carinski sistem, predstavnici predlagača zakona.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, utvrđen je sljedeći:

DNEVNI RED

1. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu;
2. Predlog plana rada Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje za 2023. godinu;
3. Tekuća pitanja.

* * * * *

Prije prelaska na dnevni red, **predsjednica Odbora Tamara Vujović** je čestitala 7. april, Svjetski dan zdravlja i 75-u godišnjicu osnivanja Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). Predsjednica Odbora je informisala da Svjetska zdravstvena organizacija svake godine ima jedan slogan koji označava centralnu temu svjetskog dana zdravlja i da je za ovu godinu taj slogan zdravstvena jednakost odnosno „Zdravlje za sve“. Glavni cilj SZO je postizanje zdravlja za sve, koji je ujedno i jedan od Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija do 2030. godine. Pojasnila je da je „Zdravlje za sve“ koncept koji predviđa da svi ljudi imaju dobro zdravlje za ispunjen život u mirnom, prosperitetnom i održivom svijetu i da je pravo na zdravlje osnovno ljudsko pravo. Istakla je da uživanje u dobrom zdravlju znači ne samo život bez bolesti, već i postizanje stanja potpunog fizičkog, mentalnog i socijalnog blagostanja i da je u tom cilju neophodno sprovoditi mjere za jačanje i zaštitu zdravlja, prevenciju bolesti i poboljšanje zdravstvene pismenosti.

Predsjednica Odbora je, podsjećajući na prvu tačku dnevnog reda ove sjednice, pozdravila opredijeljenost Ministarstva finansija da se, uz Ministarstvo zdravlja, aktivno uključi u promociju zdravlja i izrazila očekivanja da će se, uz pomoć Zakona o duvanu i Zakona o ograničavanju upotrebe duvana i duvanskih proizvoda, doprinijeti da se upotreba duvana i duvanskih proizvoda u Crnoj Gori smanji, a naročito da će doprinijeti smanjenju dostupnosti istih maloljetnim licima i adolescentima.

1. Prva tačka dnevnog reda – Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu

Mr Aleksandar Damjanović, ministar finansija i predstavnik predlagača zakona, dao je uvodno obrazloženje i saopštio razloge za podnošenje Predloga zakona. Ukazao je da se predloženim izmjenama i dopunama Zakona usaglašava važeće zakonsko rješenje sa Zakonom o državnoj upravi, imajući u vidu da je Ministarstvo finansija preuzelo od tadašnje Agencije za duvan, koja je bila u sastavu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, državne službenike i namještenike, opremu i službenu dokumentaciju. Istakao je da bi se usvajanjem Zakona pojednostavile procedure u pogledu skraćanja vremena i uštede troškova za privredne subjekte, odnosno preduzetnike, na način što je predviđeno da akt o registraciji privrednih subjekata, kao i evidenciju o neosuđivanosti pribavlja nadležni organ po službenoj dužnosti. Takođe, predlaže se i brisanje člana kojim je bilo propisano da se promet duvana i duvanskih proizvoda u slobodnim zonama i slobodnim skladištima vrši u skladu sa zakonom kojim su uređene slobodne zone i zakonom kojim je uređena spoljna trgovina, odnosno prema predloženom rješenju tretman slobodnih zona i slobodnih skladišta uređivao bi se ovim zakonom. Ministar Damjanović je ukazao da je tržište nikotinskih proizvoda sve inovativnije i da su duvanski proizvodi sve brojniji i dostupniji što iziskuje hitno rješavanje ovog pitanja kako ovim tako i Zakonom o ograničavanju upotrebe duvana i duvanskih proizvoda. Na kraju uvodnog izlaganja ministar je istakao da su svi koraci i mjere koje je Ministarstvo do sada preduzelo, napravljeni u cilju smanjenja sivog tržišta duvana i duvanskih proizvoda i da je intencija da se uz odgovarajuću akciznu politiku i modele ograničenja upotrebe duvana i duvanskih proizvoda destimuliše potrošnja istih na teritoriji Crne Gore.

Poslanica Jelena Božović je ukazala na sve učestaliji problem konzumiranja duvana i duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima i naglasila potrebu i važnost jačanja inspekcijskih kontrola i pooštavanja mjera, ne samo u u ugostiteljskim objektima već i u svim zatvorenim prostorima. Istakla je neophodnost zajedničkog djelovanja svih u cilju smanjenja upotrebe duvana i duvanskih proizvoda i rješavanja ovog ozbiljnog problema koji uzrokuje brojne zdravstvene posljedice i koji sve više pogađa maloljetna lica i adolescente.

Predsjednica Odbora Tamara Vujović se na početku izlaganja osvrnula na sve aktuelniji problem korišćenja duvanskog proizvoda SNUS i ukazala da isti važećim Zakonom o duvanu nije tretiran kao takav iako sadrži nikotin i 8000 hemijskih supstanci, od kojih 10% toksičnih, koji dokazano narušava imunitet konzumenata (najčešće mladih) i koji povećava rizik od raznih oboljenja. Posebno je naglasila problem lake dostupnosti ovog proizvoda u svim maloprodajnim objektima na teritoriji Crne Gore kao i putem interneta, navodeći i problem nemogućnosti utvrđivanja starosti osobe koja kupuje ovaj proizvod. Imajući u vidu navedeno, predsjednica Odbora je pitala ministra Damjanovića da li se predloženim izmjenama i dopunama Zakona o duvanu tretira duvanski proizvod SNUS kao i druge vrste duvanskih proizvoda za oralnu upotrebu? Zatim, pitala je zbog čega se predloženim izmjenama i dopunama propisuje da dokaze o ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja za proizvodnju i obradu duvana pribavlja Ministarstvo po službenoj dužnosti? Takođe, interesovalo ju je koje će to nadležnosti Uprave za inspekcijske poslove biti u budućem

periodu kako bi se kontrola nad primjenom Zakona pojačala? I na kraju, postavila je pitanje da li će se time što bi se prema predloženom zakonskom rješenju tretman slobodnih zona i slobodnih skladišta uređivao ovim zakonom, na kvalitetniji način regulisati pitanje skladištenja duvana i duvanskih proizvoda u slobodnim zonama nego što je to do sada bio slučaj, odnosno da li se na ovaj način teži zaustavljanju daljih zloupotreba?

Mr Aleksandar Damjanović, ministar finansija, komentarisao je izlaganja poslanika i dao odgovore na postavljena pitanja. Saglasio se sa konstatacijom da je potrebno pojačati kontrole na terenu u cilju poštovanja primjene Zakona o duvanu i Zakona o ograničavanju upotrebe duvana i duvanskih proizvoda, kao i sa konstatacijom da je problem lake dostupnosti duvana i duvanskih proizvoda sve učestaliji, naročito maloljetnim licima i adolescentima i da su, u cilju suzbijanja ovog problema i predložene mjere zabrane, i to za: stavljanje u promet rezanog ili neobrađenog duvana, proizvodnju i obradu duvana za oralnu upotrebu, reklamiranje duvanskih proizvoda putem interneta, kupovinu duvanskih proizvoda koji se u trenutku naručivanja nalaze u maloprodajnim objektima van Crne Gore, zatim kupovinu i prodaju duvanskih proizvoda putem interneta – distanciona prodaja, prodaju van poslovnih prostorija. Naveo je da uz pomoć Zakona o duvanu, Zakona o ograničavanju upotrebe duvana i duvanskih proizvoda i Zakona o akcizama treba tražiti najbolje rješenje za kontinuirano smanjenje potrošnje duvanskih proizvoda u Crnoj Gori.

Odgovarajući na pitanje predsjednice Odbora zbog čega se predloženim izmjenama i dopunama propisuje da dokaze o ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja za obradu i izvoz duvana pribavlja Ministarstvo po službenoj dužnosti istakao je da je ovakvo rješenje predloženo u cilju pojednostavljivanja procedure i uštede vremena kao i da se, u cilju provjere zakonitosti rada na tržištu, predlažu izmjene važećeg zakona u pogledu trajanja odobrenja za obavljanje djelatnosti obrade duvana i izvoza duvana, odnosno da se predlaže da licu koje je ispunilo zakonom propisane uslove Ministarstvo može izdati odobrenje na period od pet godina, umjesto neograničenog roka, kako je propisano važećim zakonom.

Takođe, odgovarajući na pitanje koje se ticalo skladištenja duvana i duvanskih proizvoda u slobodnim zonama, ukazao je da je nedakvatan nadzor u njima bio posljedica regulisanja ove materije Zakonom o slobodnoj zoni umjesto Zakonom o duvanu i da se predloženim izmjenama i dopunama teži ispravljanju tih nedostataka.

Predsjednica Odbora Tamara Vujović je komentarisala izlaganje ministra Damjanovića i pitala koliko ima zvaničnih proizvođača duvana i duvanskih proizvoda u Crnoj Gori i gdje će se, prema predloženom zakonu, skladištiti duvan i duvanski proizvodi u Crnoj Gori odnosno ko će biti odgovoran za lokacije za skladištenje?

Mr Aleksandar Damjanović, ministar finansija, dao je odgovore na postavljena pitanja i upoznao da će se prema predloženom zakonskom rješenju skladištenje obavljati u aktivnim skladištima za koja odobrenje izdaje Uprava prihoda i carina, za koja se vodi registar i za koja postoji način kontrole. Takođe, ministar Damjanović je upoznao da je na teritoriji Crne Gore ukupan broj maloprodajnih objekata registrovanih u skladu sa zakonom, a u kojima se obavlja promet na malo - 1862 objekta, ukupno trgovaca na veliko duvanskim proizvodima osam, ukupno uvoznika duvana, obrađenog duvana i duvanskih proizvoda 12, ukupan broj izvoznika duvana, obrađenog duvana i duvanskih proizvoda devet, a da na teritoriji Crne Gore ne postoji zvanični proizvođač duvana i duvanskih proizvoda.

Nakon diskusije, a sa ciljem preciziranja odredaba Predloga zakona, Odbor je sa sedam glasova „ZA“, na osnovu člana 148 stav 2 Poslovnika Skupštine Cme Gore, odlučio da na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu podnese sljedeći:

AMANDMAN 1

U članu 4 Predloga zakona stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi: „proizvodnja, obrada i promet duvana, duvanskih proizvoda i proizvoda koji sadrže nikotin za oralnu upotrebu, žvakanje i šmrkanje“.

Obrazloženje

U posljednjem periodu sve više je aktuelna tema koja se tiče duvanskog (nikotinskog) proizvoda SNUS-a i ostalih sličnih proizvoda. SNUS je definisan kao vrsta duvanskog proizvoda u prahu, koji je zapakovan u male kesice. Dosadašnja istraživanja su pokazala da korišćenjem SNUS-a, efekat nikotina na centralni nervni sistem ostvaruje djelovanje kao i prilikom korišćenja psiho-aktivnih supstanci (stvara euforiju, budnost, ubrzava puls, ugrožava funkcije vitalnih organa...). Takođe je istraživanjem ustanovljeno da se vrlo brzo razvija zavisnost od ove supstance. Treba napomenuti da je vrlo teško razlikovati SNUS i duvan za žvakanje, jer su pakovanja i izgled identični. S obzirom na sve navedeno u vezi SNUS-a i, na sve veću zastupljenost ovog i sličnih proizvoda kod maloljetnih lica, kojima se ugrožava njihovo zdravlje zbog nus pojava koje izazivaju prilikom konzumiranja, mišljenja smo da treba zabraniti maloljetnim licima konzumiranje duvana, duvanskih proizvoda i proizvoda koji sadrže nikotin za oralnu upotrebu, žvakanje i šmrkanje.

Mr Aleksandar Damjanović, ministar finansija, predstavnik predlagača, prihvatio je amandman Odbora čime isti postaje sastavni dio Predloga zakona shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Cme Gore.

Odbor je sa sedam glasova „ZA“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu.

Za izvjestiteljku Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Jelena Božović.

2. Druga tačka dnevnog reda – Predlog plana rada Odbora za 2023. godinu

Predsjednica Odbora Tamara Vujović informisala je da je Predlog plana rada Odbora za 2023. godinu dostavljen uz Saziv putem elektronske pošte i da je Plan baziran na Programu rada 43. Vlade Crne Gore za 2023. godinu i Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Navela je da predloži članova Odbora za izmjenu i dopunu Predloga plana nijesu dostavljeni do održavanja sjednice.

Za pretres se niko nije javio.

Odbor je sa sedam glasova „ZA“ usvojio Plan rada Odbora za 2023. godinu.

3. Treća tačka dnevnog reda – Tekuća pitanja

Po ovoj tački dnevnog reda nije bilo predloga.

Sjednica Odbora je zaključena u 14 sati i 30 minuta.

Broj: 00-63-10/23-

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNICA ODBORA

Tamara Vujović

Zapisnik sačinila:

Marija Perović, samostalna savjetnica u Sekretarijatu Odbora